

UDVIKLINGSSTRATEGI OG STYRINGSAFTALE

Udviklingsstrategi og Styringsaftale for 2012.....	3
Indledning	3
Udviklingsstrategi.....	3
Styringsaftale.....	3
Hvilke tilbud skal der især samarbejdes om?	4
Udviklingsstrategi.....	6
Overordnet ambition	6
Temaer og processer i Udviklingsstrategien.....	7
Samarbejde om højt specialiserede tilbud med regional betydning	7
Anbringelser af børn og unge	7
Dobbeltdiagnosticerede med en psykiatrisk diagnose og misbrugsproblematik	8
Borgere med en senhjerneskade	8
Særforanstaltninger og enkeltmandsprojekter	9
Landsdækkende koordinering og øvrige aftaler	10
Koordinering af lands- og landsdelsdækkende tilbud	10
Rammeaftale for specialundervisningsområdet	10
Tilsyn og fælles samråd for udviklingshæmmede lovovertrædere.....	10
Botilbud med over 100 pladser.....	11
Styringsaftale.....	12
Fælles ambitioner og initiativer	12
Specialiserede tilbud i Syddanmark.....	12
Styring af udgifterne	12
Koordinering af kapacitetsudviklingen.....	13
Sikring af effektiv drift	14
Håndtering af lukning af tilbud	14
Håndtering af oprettelse af tilbud og pladser	15
Ændring af takster og kapacitet i Styringsaftaleperioden.....	16
Takstprincipper.....	18
Opsigelsesvarsler.....	18
Prisstruktur	18
Enkeltmandsprojekter og særforanstaltninger	19
Afregningsregler/betalingsaftaler	19
Overtagelse af tilbud fra region/kommune.....	19
Takstberegning.....	19
Kommunikations- og hjælpemiddelområdet	20
Bilagsoversigt til Udviklingsstrategien	21
Bilagsoversigt til Styringsaftalen	22

Udviklingsstrategi og Styringsaftale for 2012

Indledning

I takt med at samfundet ændres, ændres også borgernes behov. Kommuner og region står overfor en opgave, hvor de skal udvikle sig, for at kunne følge borgerens behov. Der sættes i det fremtidige arbejde med det specialiserede socialområde, mere fokus på rehabilitering, inklusion og mestring af eget liv. For de borgere, hvor der stadig er behov for velkvalificerede, specialtilbud, er det vigtigt, at der samarbejdes om opgaverne, mellem kommuner og mellem kommuner og region.

Når et område er så meget i forandring, er der brug for styringsredskaber til at koordinere på det specialiserede socialområde. Derfor er der ved den kommunale overtagelse af rammeaftalerne lavet to aftaler¹, en Styringsaftale og en Udviklingsstrategi. Rammeaftalen styrkes dermed som redskab for kommunerne i rollen som køber og sælger af pladser. Udviklingsstrategien og Styringsaftalen skal bidrage til beslutningsgrundlaget for den enkelte kommunalbestyrelses tilrettelæggelse af det sociale område og det almene ældreboligområde.

De nye aftaler gælder for 2012 og genforhandles årligt.

Udviklingsstrategi

Udgangspunktet for Udviklingsstrategien er, at kommunalbestyrelserne i høj grad selv bestemmer hvilke tilbudstyper, temaer og målgrupper, der skal være det årlige fokus. Udviklingsstrategien skal have fokus på den faglige udvikling i eksisterende tilbud og behovet for nye tilbud. Socialministeren har mulighed for at udmelde særlige temaer, som skal indgå i Udviklingsstrategien, og som sammen med kommunernes temaer udgør grundsubstansen i Udviklingsstrategien.

Styringsaftale

Styringsaftalen lægger rammerne for kapacitets- og prisudviklingen for de tilbud, som Styringsaftalen omfatter. Styringsaftalen sikrer, at der tages stilling til de styringsmæssige forhold ved kommunernes køb og salg af pladser samt regionens salg af pladser.

¹ Folketinget vedtog 3. marts 2011 en ændring af lovgrundlaget for de sociale rammeaftaler, som betyder, at kommunerne overtager koordineringsansvaret. Lovændringen er en udløber af økonomiaftalen for 2011 mellem KL og Regeringen og skal bidrage til, at rammeaftalerne styrkes som redskab for kommunalbestyrelser og regionsråd i forhold til udvikling og styring af det sociale område og det almene ældreboligområde.

Styringsaftalen skal med andre ord sikre klare spilleregler for samarbejdet mellem køber og sælger. Styringsaftalen indgås i efteråret i forbindelse med færdiggørelsen af de kommunale budgetter. Styringsaftalen skal indeholde:

- Angivelse af hvilke konkrete tilbud, der er omfattet af Styringsaftalen
- Aftale om udvikling af takster og den økonomiske udvikling
- Aftaler om prisstruktur
- Aftaler om oprettelse og lukning af tilbud/pladser
- Aftaler om finansiering m.v. ved oprettelse og lukning af tilbud/pladser
- Aftaler om frister for afregning
- Tilkendegivelse fra kommunalbestyrelserne om overtagelse af regionale tilbud

Hvilke tilbud skal der især samarbejdes om?

Det er i princippet alle typer af tilbud på det sociale område, der bliver omfattet af den nye rammeaftale, idet de nye aftaler også skal give et billede af det samlede behov indenfor servicelovens samlede område (bilag 1). Der er således også tale om, at aftalerne skal omfatte koordinering af de kommunale tilbud, som tidligere var undtaget. Overordnet vil der især være de tilbud, som kommunerne samarbejder om (køb og salg), der skal behandles i Styringsaftalen, hvor Udviklingsstrategien kan omfatte hele det specialiserede socialområde.

Lovgivningen opdeler rammeaftaletilbuddene i tre kategorier (en uddybning af definitionerne kan ses i bilag 3):

Højt specialiserede tilbud med regional betydning

Tilbud hvor der ikke er indgået konkrete aftaler mellem driftskommunen/regionen og en eller flere andre kommuner, men hvor en stor del af pladserne anvendes af andre kommuner eventuelt også uden for regionen.

Klyngetilbud

Tilbud hvor driftskommunen sælger pladser til en eller flere andre kommuner.

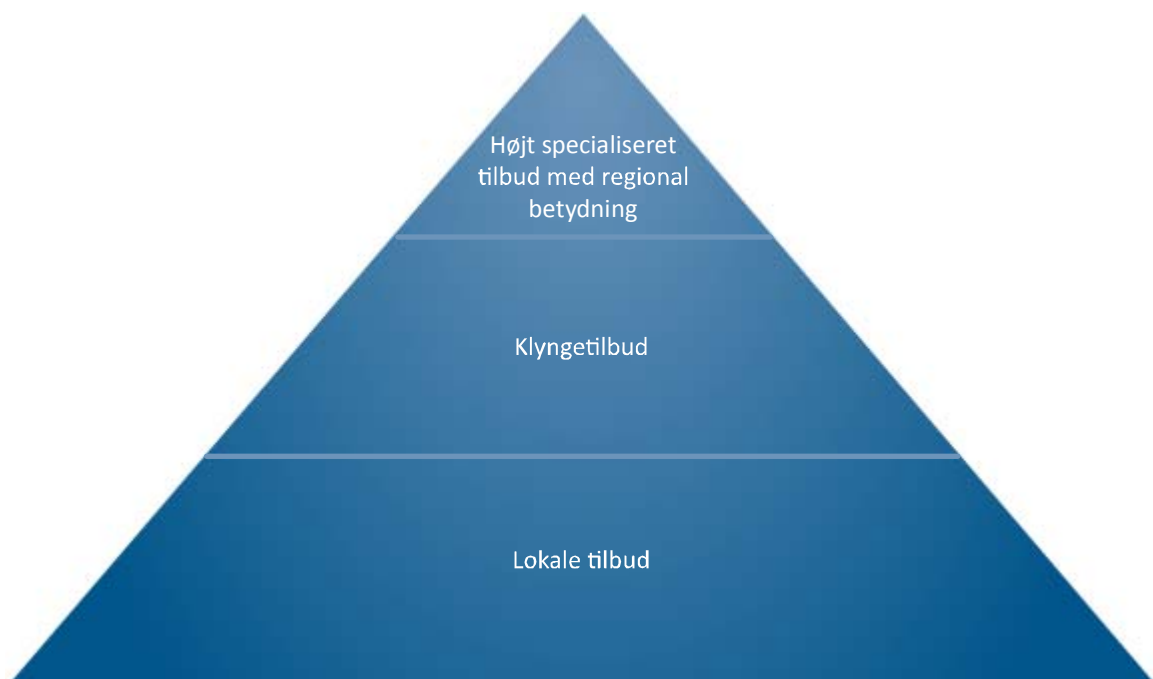
Lokale tilbud

Tilbud som det kun er driftskommunen, der anvender (disse skal kun indgå i form af en orienterende oversigt). De betegnes lokale tilbud.

I overensstemmelse med formålet om at fokusere rammeaftalen om de forhold, der kræver bredt tværkommunalt samarbejde, vil der for kommunerne i den enkelte region være

mulighed for at udvælge de typer af tilbud, som af faglige årsager skal være i fokus i Udviklingsstrategien.

Udgangspunktet for hvilke tilbud, der skal omfattes af Styringsaftalen er, hvorvidt det enkelte tilbud har salg af pladser til andre kommuner end driftskommunen. Kategoriseringen af tilbud i forhold til lovgivningen og sammenhæng til Udviklingsstrategien og Styringsaftalen kan ses i bilag 3, og illustreres således:

Figur 1. Tilbud omfattet i Udviklingsstrategi og Styringsaftale

Udviklingsstrategi

Udviklingen viser, at både samfund og borgere har behov for forandring, også når det gælder det specialiserede socialområde. Når der arbejdes med udvikling på området, er det med borgeren i centrum. Med den nye samfundsudvikling i tankerne er, det vigtigt at være med på de tendenser, der ses som et resultat af udviklingen. Her er det især temaer som inklusion, livskvalitet, rehabilitering og mestring af eget liv, der fremstår som udviklingstendenser. Kommunerne står overfor mange udfordringer, hvor serviceudvikling og økonomi skal harmonere, men ved at have fokus på at støtte borgerens udvikling hen i mod bedst mulig mestring af eget liv, er der potentiale for både menneskelig og økonomisk gevinst.

Ved at tænke inkluderende og fokusere på borgerens potentielle kompetencer og ved at give støtte så borgeren kan tilegne sig nogle strategier til at tage vare på sig selv og sin egen socialisering, kan borgeren hjælpes til at blive en del af samfundet. I FN's Handicapkonvention fremgår det, at der skal skabes et samfund, hvor alle borgere har lige muligheder for at deltage i samfundets demokratiske processer og have lige adgang til velfærdssamfundets ressourcer. Der vil dog stadigvæk være borgere, som har behov for særligt tilrettelagte tilbud, og der skal for disse målgrupper være et tværsektorielt samarbejde omkring de højt specialiserede tilbud.

Der er mange faglige initiativer i gang, fokus på rehabiliterende tilgange, afinstitutionalisering, revisitering til tilbud i nærmiljøet og til mindre indgribende foranstaltninger mv. ligesom der arbejdes med tekniske og administrative initiativer. Det er for eksempel kommunernes og Region Syddanmarks arbejde med at gøre sociale tilbud konkurrencedygtige, mere markedsparate og mindre sårbare samt at gennemføre fælles generelle takstreduktioner. Derfor vil der fra socialdirektørkredsen være opmærksomhed på de konsekvenser og udfordringer som måtte opstå ved at der sker en forandring af efterspørgsel efter pladser.

Overordnet ambition

Udgangspunktet for Udviklingsstrategien er, at kommunalbestyrelserne og Regionsrådet i høj grad selv bestemmer, hvilke udfordringer og udviklingstendenser kommunerne og Region Syddanmark vil fokusere på og løse i fællesskab. Udviklingsstrategien skal have fokus på en bevidst udvikling af indsatsen på det specialiserede socialområde i Syddanmark.

Den overordnede ambition er, at det specialiserede socialområde skal drives på et væsentligt lavere omkostningsniveau end i dag, samtidig med at et højt fagligt niveau opretholdes.

For at kunne indfri denne ambition, skal der gives borgeren den rigtige støtte, så denne kan tilegne sig strategier til at håndtere eget liv, hvor borgerens oplevede livskvalitet er i centrum. Udviklingsstrategien skal understøtte, at det normale rum bliver mere rummeligt. Det er også centralt i arbejdet med at indfri denne ambition, at der, hvor der er særlig behov for en samlet faglig ekspertise, samarbejdes om opgaverne, mellem kommuner og mellem kommuner og region. Herunder at der også samarbejdes med borgerens pårørende og netværk generelt. Der er opstillet og prioriteret nogle emner for årets udviklingsstrategi. Disse emner er en bruttoliste over de områder der synes særligt vigtigt at have fokus på. Socialdirektørforum vil i løbet af 2012 prioritere, hvornår og hvordan der arbejdes med temaerne.

Temaer og processer i Udviklingsstrategien

Samarbejde om højtspecialiserede tilbud med regional betydning

Udfordring: Der kan være et behov for, at tilbud som Socialdirektørforum udvælger fra kategorien højt specialiserede tilbud med regional betydning, får en særlig opmærksomhed. Dette for at understøtte Syddanmarks mulighed for at fastholde en faglig og økonomisk bæredygtighed også i perioder med større udsving i belægningen

Forslag til initiativer:

Hvis et tilbud ønsker at være omfattet af denne særlige opmærksomhed, skal den pågældende socialdirektør sende en anmodning til Socialdirektørkredsen, hvor der beskrives og dokumenteres behovet for en særlig opmærksomhed. Socialdirektørkredsen vil herefter foretage en individuel vurdering af hvert tilbud samt mulige indsatser og vurdere, hvorvidt ønsket om særlig fælles opbakning skal gå videre til endelig godkendelse i KKR. Tilbud der i en periode bliver omfattet af en særlig opmærksomhed, vil også selv skulle leve op til forsyningsmæssige krav, som fx tilpasning af økonomien i tilbuddet. Det kan blandt andet indgå i Socialdirektørforums overvejelser, at tilbud kan samdriftes, udvikles socialfagligt eller at eksisterende tilbud suppleres med en centralfaglig bistand.

Anbringelser af børn og unge

Udfordring: Da omfanget af genanbringelser af børn og unge skal nedbringes og da familieplejen dermed på sigt vil overtage flere opgaver i arbejdet med børn og unge med særlige behov, er det vigtigt at have fokus på effekt og evidens for at vurdere, hvad der virker.

Med udgangspunkt i barnets reform, og den udviklingstendens der ses på området, skal det kortlægges, hvilke typer af indsatser der virker.

Forslag til initiativer: Der foreslås, at der etableres et fælleskommunalt samarbejde som skal afsøge, hvilke indsatser der virker. Der foreslås i øvrigt, at der udarbejdes en model for fælles kvalitetsløsning i forhold til kommunale plejefamilier.

Dobbeltdiagnosticerede med en psykiatrisk diagnose og misbrugsproblematik

Udfordring: Der er behov for et tværsektorielt samarbejde omkring personer med en dobbeltbelastning i form af en psykiatrisk diagnose og misbrug. Der er en række udfordringer i, hvordan opgaven løses bedst på tværs af behandlingspsykiatrien, socialpsykiatrien og misbrugsbehandlingen.

Forslag til initiativer: Det foreslås, at der foretages en analyse af hvilke tilbud til målgruppen, der virker i forhold til rehabilitering. Der skal herunder kigges på hvilke tilbud der er mest effektfulde, er de billigste og med kortest behandlingstid. Herefter, at der tages initiativ til at udbrede denne viden om effektfulde indsatser. Esbjerg Kommune er i gang med et projekt om samarbejdet omkring misbrugsbehandling og psykiatri. Resultaterne fra dette projekt vil formidles til de andre kommuner og Region Syddanmark så evidensen og resultaterne kan komme andre til gode. Det tværsektorielle samarbejde skal ses i sammenhæng med hvad der står i Sundhedsaftalens grundaftale og specifikke aftaler, for at der sikres sammenhæng i arbejdet.

Borgere med en senhjerneskeade

Udfordring: Der er et landspolitisk fokus på indsatsen overfor borgere med senhjerneskeade. Der fremstår en kritik af, at kommunerne ikke anvender de specialiserede tilbud på senhjerneskeadeområdet i samme omfang som tidligere, og ikke selv har den neurofaglige viden til at genoptræne og rehabiliter borgere med en hjerneskeade. Modsat gives der fra kommunernes side udtryk for, at kommunerne giver kvalificerede og helhedsorienterede tilbud, som giver gode resultater for borgerne.

Forslag til initiativer: Der foreslås, at kommunerne arbejder målrettet med at dokumentere og forklare ændringerne i indsatsen på senhjerneskeadeområdet. En arbejdsgruppe vil indsamle information og udvalgte repræsentative cases. Disse kan videre anvendes som synliggørelse af kommunernes indsats, samt anvendes som baggrund for det videre udviklingsarbejde på

området. Der foreslås endvidere, at der skal være fokus på snitflader og dialog mellem sundhedsområdet og socialområdet.

Særforanstaltninger og enkeltmandsprojekter

Socialministeren kan ifølge loven om rammeaftaler udpege særlige temaer til rammeaftalen. Temaet for rammeaftalen 2012 er; Særforanstaltninger til børn, unge og voksne med problemskabende adfærd på både udsatte- og handicapområdet.

Udfordringer: Der er på dette område tale om en meget lille målgruppe med behov for en meget specialiseret indsats samt et massivt behov for individuel og personlig pædagogisk støtte. Opgaven kan være vanskelig at løfte økonomisk og fagligt for den enkelte kommune og kan derfor med fordel løftes i et samarbejde. Det gælder også i forhold til koordinering og eventuelt udvikling af nye tilbud, hvor der er behov.

Incitamentet til at organisere indsatsen overfor målgruppen i fælles tilbud, er;

- et bæredygtigt fagligt miljø hvor der opbygges de fornødne kompetencer
- et bedre arbejdsmiljø (øget stabilitet, mindre sygefravær, færre overgreb)
- at borgerne bor et sted der kan rumme ham/hende i mange år.
- et betydeligt økonomisk rationale, i form af en mere optimal udnyttelse af personaleressourcerne

Der var allerede i Rammeaftale 2010 sat fælles fokus på særforanstaltninger og enkeltmandsprojekter, og der er taget flere fælles initiativer til erfaringsudveksling mv. på tværs af kommuner og regionen. Desuden driver flere kommuner og Region Syddanmark tilbud, hvor flere af denne type borgere er samlet i fælles enheder.

Forslag til initiativer: Der nedsættes en arbejdsgruppe på tværs af de 22 kommuner og Region Syddanmark, som analyserer fordele og behov for driftssamarbejde omkring målgruppen. Arbejdsgruppen inddrager erfaringerne og det samarbejde, der allerede er iværksat. Det indsamlede materiale skal fungere som erfaringsudveksling og danne grundlag for det videre udviklingsarbejde på området. Der vil fremadrettet arbejdes på at udvikle tilbuddene, så flere særydelser kan indpasses i eksisterende tilbud eller at særydelserne samles i mindre bofællesskaber i stedet for enkelttilbud. Ved at samle særydelserne øges muligheden for at måle effekten af de konkrete indsatser, og der er større muligheder for at skabe optimale rammer for borgerens udvikling.

Landsdækkende koordinering og øvrige aftaler

Der er særlige forhold, der skal tages højde for i Udviklingsstrategien. Der er forhold omkring botilbud over 100 pladser, koordinering af lands og landsdelsdækkende tilbud, samt tilsyn og samråd for domfældte udviklingshæmmede i samarbejde med Region Syddanmark.

En udspecificering af disse særlige forhold findes i bilag 5 samt på www.socialsekretariatet.dk

Koordinering af lands- og landsdelsdækkende tilbud

De mest specialiserede lands- og landsdelsdækkende tilbud anvendes på tværs af regionsgrænser, og derfor skal der ske en koordinering af tilbuddene på landsplan. Der er oprettet et fælleskommunalt socialsekretariat for hver region, som koordinerer indsatsen.

Rammeaftale for specialundervisningsområdet

Regionerne har fortsat ansvaret for at koordinere enkelte tilbud på specialundervisningsområdet, herunder de lands- og landsdelsdækkende tilbud. Det er i Syddanmark aftalt, at dette sker i en koordineret proces med rammeaftalen på socialområdet, så nærværende aftaler, som i tidligere år, omfatter begge områder. (Bilag 5)

Tilsyn og fælles samråd for udviklingshæmmede lovovertrædere

Tilsyn:

20 kommuner og Region Syddanmark samarbejder om at føre tilsyn for udviklingshæmmede lovovertrædere. Region Syddanmark organiserer opgaven på kommunernes vegne. Tilsynene udføres af medarbejdere fra tre regionale botilbud. Tilsynet har til formål at sikre, at den dømte overholder dommens vilkår, ikke begår ny kriminalitet samt sætter en positiv udvikling i gang. Der er aftalt retningslinjer for tilsynets tilrettelæggelse, gennemførelse samt samarbejdsform. Kommunernes myndighedsansvar er fastholdt gennem aftalen. Kommunerne kan selv vælge at stå for tilsynet.

Samråd:

De 22 kommunerne i Syddanmark har sammen med regionen nedsat et Samråd for udviklingshæmmede lovovertrædere. Rådet består af 7 faste medlemmer, der udtaler sig vejledende om sanktionsformer og retsfølger for udviklingshæmmede lovovertrædere til politi og statsadvokaturer. Region Syddanmark varetager sekretariatsfunktionen for samrådet.

Samrådet er finansieret som en abonnementsordning, det vil sige, at kommunerne betaler et fast beløb årligt pr. borger i den enkelte kommune. Det er en frivillig aftale, som alle kommuner kan tilslutte sig.

Botilbud med over 100 pladser

I henhold til lov om social service § 9 skal rammeaftalen indeholde udviklingsplaner for botilbud med mere end 100 pladser. I Syddanmark drejer det sig om Ribelund, der drives af Esbjerg Kommune (en uddybning kan ses i bilag 5).

Styringsaftale

Fælles ambitioner og initiativer

Kommunerne og Region Syddanmark vil i 2012 sætte fokus på en række temaer ved at formulere nogle politiske ambitioner og konkretisere dem ved at indgå aftaler eller igangsætte initiativer, der har til formål at opnå ambitionerne. De nedenstående initiativer skal ses som en bruttoliste af vigtige tiltag, som Socialdirektørkredsen vil prioritere i 2012.

Specialiserede tilbud i Syddanmark

Ambition: Kommunerne og regionen ønsker at få et overblik over og at sætte fokus på de mest specialiserede tilbud i Syddanmark.

Aftale: Kommunerne og regionen vil definere og få et overblik over, hvilke specialiserede sociale tilbud, der er i Syddanmark, for derefter at få en politisk drøftelse i KKR og Kontaktudvalget i Syddanmark om, hvorvidt kommunerne og Region Syddanmark skal stå sammen om at støtte og sætte særligt fokus på de mest specialiserede tilbud i Syddanmark.

Initiativer: Alle tilbud omfattet af Udviklingsstrategien og Styringsaftalen for 2012 skal inddeles i tre grupper ud fra kriterier om, hvor specialiserede tilbuddene er, samt hvor meget der samarbejdes med andre kommuner om tilbuddene.

Der skal udarbejdes forslag for om, og i givet fald hvordan, kommunerne og Region Syddanmark skal stå sammen om at støtte de mest specialiserede tilbud.

Styring af udgifterne

Ambition: Kommunerne ønsker at styre udgifterne på det specialiserede socialområde, så udgiftsudviklingen på området svarer til den generelle udgiftsudvikling for kommunerne, som aftales mellem regeringen og KL.

Aftale: KKR Syddanmark besluttede den 2. juni 2010 at anbefale alle kommuner og regionen i Syddanmark en reduktion af de samlede omkostninger på det specialiserede socialområde. KKR Syddanmark anbefaler en reduktion af taksterne på de specialiserede sociale tilbud på 2 % i 2011 og yderligere 3 % i 2012.

Region Syddanmark ønsker at reducere sine takster i perioden 2010 til 2013 samlet set i samme omfang, som taksterne reduceres på de kommunale tilbud.

Anbefalingen omfatter de tilbud, der var med i Rammeaftalen for 2011.

Initiativer: En analyse af takstudviklingen fra 2010 til 2012 på udbyderniveau, men hvor andre vinkler også inddrages, som fx takstudviklingen differentieret på målgrupper.

En analyse af udviklingen i særforanstaltninger og enkeltmandsprojekter fra 2009 til 2011, som foretages på baggrund af de faktiske foranstaltninger. Analysen giver et selvstændigt bidrag til udgiftsudviklingen på netop disse tiltag, men sammenholdt med ovennævnte analyse vil den give en tendens til udviklingen på området. Formålet med analysen er blandt andet at undersøge, om takstreduktionerne har reduceret rummeligheden på tilbuddene, så leverandøren i højere grad har indgået aftale med handlekommunen om særforanstaltninger til borgere, der afviger fra gennemsnittet.

En analyse af eventuelle efterreguleringer af taksterne for at se, om de reduktioner kommunerne og regionen har vedtaget rent faktisk blev realiseret, eventuelle årsager til afvigelser samt årsager i øvrigt til efterreguleringer.

Samlet vil de tre ovennævnte analyser vise, om anbefalingen til takstreduktionerne er blevet gennemført, men de viser ikke et samlet billede af den økonomiske udvikling på det specialiserede socialområde i Syddanmark. Kommunerne og regionen vil derfor udarbejde en bedre metode til at følge den økonomiske udvikling på det specialiserede socialområde i Syddanmark på tværs af kommuner og region.

Der skal arbejdes med at udvikle en model til benchmarking på tilbuds niveau.

Koordinering af kapacitetsudviklingen

Ambition: Kommunerne og regionen ønsker at følge og koordinere kapacitetsudviklingen på det specialiserede socialområde på tværs af kommuner og region.

Initiativer: Kommunerne og regionen vil udarbejde kapacitetsanalyser for at få et overblik over udviklingen af efterspurgte og udbudte pladser for forskellige målgrupper.

Udnyttelsesgraden af de højt specialiserede tilbud med regional betydning skal løbende følges af Socialdirektørforum, og derfor skal kommunerne og regionen to gange årligt indberette belægningsprocenterne for at sikre et overblik over brugen af disse tilbud.

Sikring af effektiv drift

Ambition: Der skal sikres en effektiv drift af de sociale tilbud.

Aftaler: Den enkelte udbyder af tilbuddene skal løbende tilpasse driftsudgifterne ved vigende belægning. Dette gøres for at minimere en eventuel efterregulering som følge af mindre belægning end forudsat ved udarbejdelsen af taksterne. Der skal også løbende arbejdes på at effektivisere driften som et redskab til at styre udgiftsudviklingen på området.

Ved oprettelse af nye pladser, hvortil der skal hjemtages borgere, skal handlekommunerne i så god tid som muligt meddele dette til de berørte udbydere. Det vil give udbyderne mulighed for at foretage de fornødne driftstilpasninger. Ved revisitation af borgere til tilbud i egen kommune forpligter udbyderen sig til at arbejde positivt sammen med handlekommunen i forhold til dennes ønsker om at flytte borgeren.

Håndtering af lukning af tilbud

Det påhviler udbyderen at udvise rettidig omhu i forhold til at informere handlekommuner og betalingskommuner tidligst muligt om mulig lukning af tilbud. Hvis et tilbud må lukke som følge af manglende belægning, efterreguleres der ved lukningen af tilbuddet på følgende måde. Efterreguleringen fordeles forholdsmæssigt mellem betalingskommunerne efter det samlede antal anvendte belægningsdage i to regnskabsår forud for det år, hvori beslutning om lukning af tilbud træffes. Herved er det hensigten at sikre, at der fortsat visiteres til et tilbud, som har vigende belægning, så efterreguleringen ikke påvirkes negativt.

I efterreguleringen indregnes driftsudgifter og salg af inventar m.v., som er afskrevet. Værdien af bygninger, grunde samt inventar, der ikke er afskrevet, indgår ikke i opgørelsen, mens forrentning og afskrivning kan indregnes i forhold til det antal måneder, tilbuddet har været i drift i det sidste år.

Udbyder forpligter sig til at udvise rettidig omhu og afvikle tilbuddet på den økonomisk mest hensigtsmæssige måde for betalingskommunerne. Ligesom udbyder tidligst muligt og gerne to måneder før lukning af tilbuddet orienterer handle-betalingskommunerne om lukning.

Udbyder skal hurtigst muligt efter lukning af tilbuddet fremsende en foreløbig opgørelse over efterreguleringen samt en fordeling af denne på køberkommuner. Den endelige opgørelse og fordeling skal senest foreligge umiddelbart efter det pågældende års regnskabsafslutning.

Reglen om efterregulering ved lukning af tilbud med underskud kan kun anvendes ved lukning af et samlet tilbud. Der er dog den undtagelse, at hvis der er tale om lukning af en satellit af et tilbud, som er beliggende i en anden kommune end moderinstitutionen, kan reglerne om efterregulering anvendes.

Reglen om håndtering af lukning af tilbud gælder for klyngetilbud og de højt specialiserede tilbud med regional betydning.

Håndtering af oprettelse af tilbud og pladser

Det er kommunerne frit for at oprette tilbud og pladser samt at indgå aftaler med andre kommuner omkring forholdene ved oprettelsen. Da kommunerne og regionen har som ambition at koordinere den samlede kapacitetsudvikling på det specialiserede socialområde, bør der dog ved oprettelse af nye tilbud og pladser skelnes til det samlede antal tilbud og pladser i Syddanmark indenfor den pågældende målgruppe.

Ændring af takster og kapacitet i Styringsaftaleperioden

Højt specialiserede tilbud med regional betydning

Takster og antal faste pladser, der er indberettet til Styringsaftalen gælder som udgangspunkt i hele 2012.

Hvis en udbyder finder, at en takst- eller normeringsændring eller lukning er nødvendig indenfor Styringsaftaleperioden, skal det til høring hos Socialdirektørkredsen før ændringen eller lukningen kan træde i kraft.

Det skal af henvendelsen til Socialdirektørkredsen fremgå, hvilke takstmæssige konsekvenser det vil få, og hvordan handlekommunerne stiller sig.

Oprettelse af flere pladser

Hvis en udbyder ønsker at oprette flere faste pladser i løbet af året, skal udvidelsen begrundes. Der skal også gøres rede for, hvordan taksten påvirkes, de økonomiske konsekvenser for betalingskommunerne, og om handlekommunerne bakker op om forslaget.

Nedlæggelse af pladser/lukning af tilbud.

Hvis en udbyder ønsker at nedlægge faste pladser, skal reduktionen begrundes. Der skal også gøres rede for, hvordan taksten påvirkes, de økonomiske konsekvenser for betalingskommunerne, og om handlekommunerne bakker op om forslaget. Dette er dog ikke gældende, såfremt udbyderen blot omlægger en plads midlertidig til eksempelvis en enkeltmandsprojekt.

Hvis Socialdirektørkredsen mener at tilbuddet/ pladserne ikke skal nedlægges på grund af pladsernes betydning for den samlede udbudsvifte, skal de økonomiske konsekvenser ved at videreføre tilbuddet / pladserne fremgå.

Takstændringer

Hvis en udbyder ønsker at forhøje taksten, skal ændringen begrundes. Herudover skal der gøres rede for, hvordan takstændringen eventuelt vil påvirke serviceniveauet, hvilke økonomiske konsekvenser det vil få for betalingskommunerne, og om handlekommunerne bakker op om forslaget.

Tidspunktet for ændringens ikrafttrædelse skal fremgå. Ændringerne kan som hovedregel tidligst træde i kraft fra tidspunktet for vedtagelsen. Takstreduktioner og ændringer af taksten,

som skyldes tekniske fejl i beregningen, kan umiddelbart iværksættes, og kan have virkning fra årets start. Betalingskommuner og Socialdirektørkredsen orienteres.

Klyngetilbud

Hvis takstforhøjelser, normeringsændringer eller lukning er nødvendigt indenfor Styringsaftaleperioden, skal Socialdirektørkredsen orienteres. Dette sker efter en høring af betalingskommunerne/handlekommunerne, hvor konsekvenserne for den enkelte kommune er belyst.

Oprettelse af flere pladser

Hvis en udbyder opretter flere faste pladser i løbet af året, skal udvidelsen begrundes. Herudover skal der gøres rede for, hvordan taksten påvirkes, de økonomiske konsekvenser for betalingskommunerne, og om handlekommunerne bakker op om forslaget.

Nedlæggelse af pladser/lukning af tilbud

Hvis en udbyder nedlægger faste pladser, skal reduktionen begrundes. Der skal også gøres rede for, hvordan taksten påvirkes, de økonomiske konsekvenser for betalingskommunerne, og om handlekommunerne bakker op om forslaget.

Takstændringer

Hvis en udbyder forhøjer taksten, skal ændringen begrundes. Herudover skal der gøres rede for, hvordan takstændringen eventuelt vil påvirke serviceniveauet, hvilke økonomiske konsekvenser det vil få for betalingskommunerne, og om handlekommunerne bakker op om forslaget.

Tekniske ændringer i taksten eller takstreduktioner skal til orientering i Socialdirektørkredsen uden høring.

Lokale tilbud

Hvis der foretages ændringer i en kommunes lokale tilbud, der har væsentlig indflydelse på andre kommuners tilbud, skal de berørte tilbud orienteres hurtigst muligt. Eksempelvis kan oprettelse af et lokalt tilbud i en kommune have indflydelse på kapaciteten i et højt specialiseret tilbud med regional betydning i en anden kommune.

Takstprincipper

Kommunerne og regionen har indgået aftaler omkring fælles takstprincipper. Dette indbefatter:

Opsigelsesvarsler

Ved ophør fra handlekommunen betales til og med ophørsdato, dog minimum efter opsigelsesfristerne beskrevet i Bilag 5

I tilfælde af uenighed mellem udbyder og handlekommune om revisitation af en borger som følge af ændret behov for støtte er varslingsfristen for ændring af den gældende aftale minimum løbende måned plus to måneder. Der skal varsles skriftligt.

Ved lukning af tilbud er der ligeledes en varslingsfrist på to måneder.

Ved enkeltmandsprojekter samt særforanstaltninger kan der aftales særlige opsigelsesfrister. De særlige opsigelsesvarsler skal præciseres i aftalerne mellem handlekommune og udbyder, som altid indgås med udbyderen på centralt/ forvaltningsniveau.

Prisstruktur

Der er i Styringsaftalen enighed om at tage afsæt i følgende principper:

- Færrest mulige takster
- Færrest mulige tillægsydelser
- Mindst mulig administration

Principperne skal sikre, at systemet er gennemsigtigt og let at administrere for tilbuddene, kommuner og regionen.

Herudover er der et ønske om at fastholde uændrede takster i Styringsaftaleperioden for at sikre økonomisk forudsigelighed indenfor det enkelte år. Der er ved udformning af takstprincipperne foretaget en afvejning mellem hensynet til, at der skal betales for "det man får" og hensynet til, at takststrukturen skal være enkel og overskuelig at administrere samt give tilbuddene så fleksible rammer, at en rationel drift kan gennemføres.

Den konkrete takststruktur på det enkelte tilbud samt hvornår og hvorledes taksterne differentieres fremgår i Bilag 6.

Enkeltmandsprojekter og særforanstaltninger

Der vil være tilfælde, hvor enkeltpersoner har så afvigende behov i forhold til gennemsnittet, at det er relevant at operere med individuelle takster for dem i form af særforanstaltninger eller enkeltmandsprojekter.

Etablering af særforanstaltninger og enkeltmandsprojekter skal ikke godkendes i Socialdirektørkredsen, og skal ikke forud annonceres i Styringsaftalen. Taksterne skal ikke indberettes i forbindelse med den almindelige takstberegningssprocedure, men forbruget på området skal opgøres i forbindelse med analyse af taksterne for det foregående år.

Der henvises til Bilag 7 for en karakteristik af henholdsvis enkeltmandsprojekter og særforanstaltninger samt en beskrivelse af, hvilke betingelser der skal være opfyldt ved etablering af særforanstaltninger og enkeltmandsforanstaltninger.

Afregningsregler/betalingsaftaler

Der er aftalt fælles afregningsregler og betalingsaftaler, hvilket skal sikre et godt og smidigt samarbejde med gennemskuelige retningslinjer.

Der henvises til Bilag 8 for en beskrivelse af retningslinjerne.

Overtagelse af tilbud fra region/kommune

Fristen for varsling af en kommunal overtagelse af tilbud fra regionen er den 1. maj 2012 med overtagelse den 1. januar 2013. Hvis en kommune ønsker, at regionen overtager et tilbud den 1. januar 2013, skal kommunen orientere regionen om dette senest den 1. maj 2012.

Der er ikke nogle ønsker om at overtage tilbud i 2012. Esbjerg Kommune har dog gjort opmærksom på, at der er truffet politisk beslutning om at undersøge muligheden for overtagelse af Bøge Alle 16/ Egehuset. Overtagelsen vil i så fald først træde i kraft i 2013.

Takstberegning

Taksterne for 2012 skal være indberettet senest 1. november 2011. Indberetningen skal foretages i en database, som stilles til rådighed af det fælleskommunale socialsekretariat. Databasen vil være tilgængelig primo september 2011, og der udsendes vejledning til indberetningen senest medio august 2011.

Der henvises til Bilag 9 for en beskrivelse af de konkrete elementer i takstberegningen.

Kommunikations- og hjælpemiddelområdet

Takstprincipperne i Styringsaftalen gælder også for kommunikations- og hjælpemiddelområdet. Der foretages dog særlige aftaler med køberkommunerne angående ydelser og priser.

Bilagsoversigt til fællesdelen og Udviklingsstrategien

Bilag 1:

Hvilke tilbud er omfattet af rammeaftalen?

Bilag 2:

Politisk og administrativ proces

Bilag 3:

Kategorisering af tilbud

Bilag 4:

Indplacering af tilbud

Bilag 5:

Særlige forhold

Bilag 6:

Kommunale redegørelser

Bilag 7:

Træk fra tilbudsportalen med oversigt over samtlige tilbud på det specialiserede socialområde i Syddanmark

(Bilaget kan ses på www.socialsekretariatet.dk)

Bilagsoversigt til Styringsaftalen

Bilag 1:

Indplacering af tilbud

Der henvises til bilag 4 i Udviklingsstrategien.

Bilag 2:

Takstoversigt

Takstoversigten vil ligge klar ultimo 2011. Den vil herefter kunne findes på:
www.socialsekretariatet.dk

Bilag 3:

Det lovmæssige grundlag

Bilag 4:

Vejledende fortolkningsbidrag vedrørende regulering af takster

Bilag 5:

Opsigelsesvarsler

Bilag 6:

Prisstruktur

Bilag 7:

Enkeltmandsprojekter og særforanstaltninger

Bilag 8:

Afregningsregler/betalingsaftaler:

Bilag 9:

Takstberegning

Henvendelser vedrørende Udviklingsstrategien og Styringsaftalen kan rettes til

Lene Kristin Kamp
Strategisk analytiker
lk@vejenkom.dk

Camilla Fyhn Milland
Strategisk analytiker
cfm@vejenkom.dk

Mobil: 2133 9211

Mobil: 2133 9184

Fælleskommunalt socialsekretariat
Rådhuspassagen 3
6600 Vejen

